

Det innkalles med dette til havnestyremøte:

Dato: Fredag 04.03.2016

Tidspunkt: Møtestart Kl.09.00.

Sted: Bodø Havns møterom, Bodøterminalen 4 etasje.

Saksliste:

Sak 10/2016 Godkjenning av innkalling til dette møte samt protokoll fra møte 26.01.2016

Sak 11/2016 Foreløpig årsregnskap pr 31.12.2015

Sak 12/2016 Havnesamarbeid Nord-Norgelinjen

Sak 13/2016 Havnesamarbeid Salten og deler av Lofoten

Sak 14/2016 Prosjektregnskaper

- Sandkaia / Mathavna
- Nord-Norgelinjen
- Havnesamarbeid i Salten/deler av Lofoten
- Rønvika Havn & Marina,
- Torgkaia

Sak 15/2016 Styringsparametere

Sak 16/2016 Styreseminar, strategisamling- og studietur

Sak 17/2016 Eksklusivitet m.h.t laste og losseoperasjoner for gods

Sak 18/2016 Hurtigrutesaken

Sak 19/2016 PS 16/18 Anskaffelser Bodø kommune - tiltak mot sosial dumping

Sak 20/2016 Havnedirektørens orientering:

- Sandkaia/Mathavna status etter bystyrets vedtak
- Overtakelse Terminalkai Sør (hurtigrutekaia)
- Regnskapsmessig skille mellom forvaltning og forretning i Bodø Havn
- Nor Lines – leieforhold
- Seatrade Cruise Global – messe, konferanse etc. i Ft. Lauderdale, FL.
- Eiermøte

Eventuelt:

Sak 10/2016 Godkjenning av innkalling til dette møte samt protokoll fra møte 26.01.2016

Forslag til vedtak:

"Innkalling til dette møtet og protokoll fra havnestyremøtet 26.01.2016 godkjennes"

Sak 11/2016 Foreløpig årsregnskap pr. 31.12.2015

Vi har gjennomført avstemming av konti samt gjennomgang av leieinnbetalinger. I tillegg venter vi fortsatt på overføringen fra kommunen på 3 millioner i driftstilskudd som ble vedtatt ved tertialrapporteringen pr august. Disse er ført i regnskapet. Arbeidet videre vil være å få regnskapet kontrollert sammen med revisor.

Driftsregnskap pr 31.12.2015	Regnskap pr	Regnskap pr	Budsjett	Budsjett
Tekst	31.12.2014	31.12.2015	31.des	avvik
Anløpsavgift	3 519 244	3 591 326	3 600 000	-8 674
Kaivederlag	5 174 047	5 117 261	5 300 000	-182 739
Varevederlag	1 808 437	1 711 240	1 700 000	11 240
Sum Primærinntekter	10 501 728	10 419 827	10 600 000	-180 173
Andre Salgs og leieinntekter	16 361 522	16 494 674	16 500 000	-5 326
Andre driftsinntekter	4 247 736	4 453 801	4 290 000	163 801
SUM DRIFTSINNEKTER	31 110 986	31 368 302	31 390 000	-21 698
Lønnsutgifter	10 552 982	11 567 457	11 500 000	-67 457
Sosiale Utgifter	1 954 137	2 423 479	2 500 000	76 521
Sum Lønnskostnader	12 507 119	13 990 936	14 000 000	9 064
Driftskostnader	14 094 298	12 984 651	12 500 000	-484 651
Avskrivinger	7 079 902	9 712 120	9 700 000	-12 120
SUM DRIFTSKOSTNADER	21 174 200	36 687 707	36 200 000	-487 707
Sum Brutto driftsresultat	-2 570 333	-5 319 405	-4 810 000	-509 405
Finansinntekter	247 000	90 795	140 000	-49 205
Finansutgifter	6 281 286	5 268 555	5 300 000	31 445
SUM FINANSTRANSAKSJONER	-6 034 286	-5 177 760	-5 160 000	-17 760
Motpost avskrivning	7 079 902	9 712 120	9 700 000	-12 120
Netto Driftsresultat	-1 524 717	-785 045	-270 000	-515 045
Overført fra ANS Bodøterminalen	1 500 000	1 500 000	1 500 000	0
Resultat	-24 717	714 955	1 230 000	-515 045

Primærinntektene våre består av inntekter fra sjøsiden. Denne er 3-delt. Anløpsavgift er avgift som skip som ankommer vår farled inn til kommunen skal betale. Denne skal dekke kostnader vi har for å utøve offentlig myndighet i henhold til havne og farvannsloven og kostnader til tilrettelegging for sikkerhet og fremkommelighet i kommunen sjøområde.

Antall anløp varierer mye fra måned til måned, og har i 2015 hatt 37 anløp mer enn tilsvarende periode i fjor. Skipene som anløper blir større, og her har vi hatt en stor økning i bruttotonnasje. At anløpsavgiften ikke har økt tilsvarende økningen i brutto tonnasje kommer av innfasingen av de nye miljøskipene som har ekstra miljørabatt.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

Anløp	2013	2014	2015	Endring	Endring %	Tonnasje	2013	2014	2015	Endring	Endring %
Januar	566	564	540	-24	-4,3 %	Januar	1 258 654	1 254 577	1 267 247	12 670	1,0 %
Februar	503	455	472	17	3,7 %	Februar	1 278 186	1 112 350	1 152 206	39 856	3,6 %
Mars	536	493	590	97	19,7 %	Mars	1 628 667	1 352 335	1 387 307	34 972	2,6 %
April	514	519	535	16	3,1 %	April	1 395 558	1 174 632	1 334 238	159 606	13,6 %
Mai	648	616	586	-30	-4,9 %	Mai	1 602 195	1 372 611	1 461 464	88 853	6,5 %
Juni	842	717	726	9	1,3 %	Juni	1 968 228	1 446 124	1 547 522	101 398	7,0 %
Juli	755	649	628	-21	-3,2 %	Juli	2 237 150	1 609 365	1 629 648	20 283	1,3 %
August	569	621	612	-9	-1,4 %	August	1 472 304	1 456 190	1 589 704	133 514	9,2 %
September	598	587	560	-27	-4,6 %	September	1 399 221	1 358 527	1 433 461	74 934	5,5 %
Oktober	527	523	553	30	5,7 %	Oktober	1 340 265	1 362 690	1 407 883	45 193	3,3 %
November	524	551	523	-28	-5,1 %	November	1 278 859	1 252 642	1 273 894	21 252	1,7 %
Desember	464	400	407	7	1,8 %	Desember	1 225 188	1 204 816	1 253 658	48 842	4,1 %
Gj.sn	587	558	580			Gj.sn.	1 507 040	1 329 738	1 421 068		
SUM	7 046	6 695	6 732	37	0,6 %	SUM	18 084 475	15 956 859	16 738 232	781 373	4,9 %

Vi fakturerer Hurtigruten for anløpsavgift, men denne er ikke betalt. Vi har oversendt det etterspurte materialet til Hurtigruten, og fakturerer nå fremover anløpsavgift. Det vi er stevnet på er nå kaivederlag og sikkerhetsgebyr (ISPS). Utestående fra Hurtigruten er p.t. vel kr. 5.000.000. Vi har i forhold til årsavslutning gjort vurderinger om og avsatt i årets regnskap i forbindelse med rettsaken i april 2016. Denne avsetningen er gjort i samråd med vår advokat og revisorer.

Vi ligger nå litt bak budsjett på våre primærinntekter. Dette svinger mye fra måned til måned. Hovedavviket på primærinntektene kommer på kaivederlag hvor vi hadde forventet at desember skulle bli bedre enn den ble.

Andre salgs- og leieinntekter er inntekter fra utleie av bygg, lager, arealer, båtplasser, parkeringer samt salg av tjenester etc. Her ligger vi på budsjett, men har her avsatt deler av inntektsført sikkerhetsgebyr (ISPS) som Hurtigruten har i sin stevning.

Andre driftsinntekter er refusjoner fra prosjekter, tilskudd fra andre samt overføringer fra kommunen. Her er vi litt foran budsjett, etter at vi har inntektsført tilskuddet fra kommunen på 3.000.000. Vi har purret kommunen flere ganger, men ikke mottatt pengene ennå. I tillegg har vi fått refundert lønnskostnader fra ANS'et for timer gjort på prosjekter som hører til der.

Etter avsetninger har vi kun et avvik på 22.000 på driftsinntekter i forhold til budsjett.

På lønnsutgifter har vi noe merforbruk på lønn, og det kommer av noe mer timer i forbindelse med prosjekt i ANS'et. Her har vi fått refundert noen timer fra ANS'et, og disse er ført under andre inntekter. På sosiale kostnader er vi litt bedre enn budsjett. I sum har vi på lønn og sosiale utgifter et positivt avvik på 10.000.

Andre driftskostnader er Bodø Havns driftskostnader. I andre driftskostnader har vi et merforbruk, og det kommer bl.a. av en sen vinter. Vi får da gjennomført mer vedlikehold på senhøsten enn opprinnelig beregnet. I tillegg får vi litt mer kostnader på ferdigstillelse av hjemmesiden. Vi har også merforbruk på konsulenter på cruiseprosjektet vi har. Dette merforbruket må ses i sammenheng at vi får tilskudd fra Innovasjon Norge for prosjektet. Tilskuddet reduserer ikke kostnader men føres med tilsvarende post inntektssiden.

Avskrivningene er som budsjettet. I motsetning til regnskap etter Norsk Standard, føres avdrag i kommunale regnskap. Avskrivningene blir derfor en motpost i regnskapet og avdrag går inn i finanskostnader.

Netto driftsresultat er da på minus kr. 785.045 mot budsjett på minus kr. 270.000. Hensyntatt overføring fra ANS Bodøterminalen viser foreløpig resultat pr årsskiftet kr. 714.955 mot et budsjett på kr. 1.230.000. Dette er kr. 515.045 bak budsjett. Da er det hensyntatt avsetning i forbindelse med rettsaken til våren.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

Investeringsbudsjett.

Bodø Havn KF
INVESTERINGS REGNSKAP 2015

	Opprinnelig budsjett	Regnskap 31.12.2015	Korrigert Budsj. 2015	Overført Budsj. 2016
Torgkai / Sjøgt. 19	40 000 000	293 628	500 000	0
Mathavna Sandkaia	23 600 000	1 331 228	1 600 000	0
Vestfjordfergeleie	4 500 000	8 028 320	8 000 000	3 000 000
Haller	4 400 000	2 290 755	900 000	3 500 000
Kamera/ Støttesystemer drift	1 500 000	1 914 685	1 500 000	0
Havnepromenaden	4 000 000		4 000 000	4 000 000
Tilbakeslagssikring av vannposter	1 000 000		0	1 000 000
Restaurering nybygg Nyholmen	0		0	0
Infrastruktur Cruise	980 000	500 000	500 000	480 000
Kjøp av Zahlbygget	23 000 000		0	0
Riving /sanering A og B-skur	1 000 000		500 000	500 000
Etablering av strøm/vann langs kaier	1 000 000		0	1 000 000
Kjøp av brøytemaskin	1 600 000		0	1 600 000
Opparbeidelse areal havneterminal				
Rønvika Havn og Marina		5 569 972	6 250 000	0
Andre investeringer				
Sum investeringer	106 580 000	19 928 588	23 750 000	15 080 000

Finansiering			
Bruk av lån	55 766 031		0
Overført ubrukt låneramme 2014	50 813 969	14 358 615	17 500 000
Refusjon mva RH&M		5 092 473	4 250 000
Innskudd nye båtplasser RH&M		477 500	2 000 000
Memoriakonto			
Sum finansiering	106 580 000	19 928 588	23 750 000

Kort om status pr. 31.12 på prosjektene. Noen av disse blir presentert ytterligere under sak 14/2016.

Torgkai / Sjøgata 19 har vært ute i Doffin. Vi har så langt bare belastet prosjektet med oppstartskostnader. Endringer siden forrige rapportering er at bystyret vedtok at Bodø kommune tar opp lån for prosjektet og at Bodø Havn gjennomfører utbyggingen. Det er derfor lagt inn 0 i investeringer på dette prosjektet for Bodø Havn i 2016.

For prosjekt Mathavna /Sandkaia ble det i bystyret besluttet at er vi ikke fikk lånefinansiering for prosjektet fremover. Det er derfor lagt inn 0 i prosjektet for Bodø Havn for 2016

Vestfjordfergeleie har vært ute i Doffin, og mye av arbeidet er ferdig. Hele prosjektet skal ferdigstilles tidlig sommer 2016. Prosjektet gjelder etablering av oppstillingsplasser for langtransportsjåførere, etablering av døgnhvileplasser og utvidelse av området for Vegvesenet i forbindelse med fergeleiet. Så langt er prosjektet belastet med vel kr. 8.000.000.

På haller og arealer har vi nå gjort grunnarbeidet for arealene med ferdigstilling av fast dekke. Prosjektet med innkjøp av hallen ble forskjøvet grunnet sent godkjent budsjett 2015, og ved budsjett 2016 ble selve hallene tatt ut. Nå gjelder budsjettposten ferdigstilling av fast dekke på arealene vi leier ut, og vi gjennomførte ferdigstilling av asfaltering og steinlegging før jul. Var i budsjettet beregnet til 2016, så vi har brukt mer enn siste budsjettregulering, mens vi da får lavere bruk i 2016. Budsjettet for 2016 vil da bli ca 2.100.000.

Kamera og støttesystemer fikk vi levert før jul og det ble da også tatt med en del av investeringene som var beregnet i 2016 /2017. I tillegg har vi hatt noe mer monteringsarbeid som medfører overforbruk i 2015. Rammeavtalen gjelder med 1.500.000 hvert av årene 2015, 2016 og 2017, så merforbruket for 2015 beregnes dekket inn med budsjettposten for 2016 og for 2017.

Havnepromenadearbeidet går som beregnet, og vi er med i prosjektgruppen til kommunen. Vi har ikke fått tilbakemelding om forventet optrekk av rammen, så denne posten er blitt overført 2016.

Infrastruktur cruise er blitt levert desember, gjelder store fendere til cruiseskip.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

Tilbakesikring av vann blir tatt sammen med arbeidet i havnepromenaden, samt utvidelsen av terminalkaien når dette arbeidet starter. Budsjettposten ble overført investering 2016. Riving og sanering av skur A og B på jernbanekaien er ute i Doffin nå, og skal ferdigstilles i 2016. Posten er overført 2016. Etablering av strøm og vann langs kaier og kjøp av brøytemaskin er overført til 2016 da det ikke ble gjennomført disse prosjektene i 2015.

Rønvika Havn og Marina er en ny budsjettpost som kom inn ved budsjettreguleringen. I forbindelse med avslutningen av første byggetrinn ble noen av investeringene overført til 2015, og disse skulle dekkes uten nye låneopptak da vi ventet på refusjon merverdiavgift på hovedinvesteringen. Dette utgjør ca kr. 6.250.000, hvorav kr. 2.000.000 betales ved nye innskudd fra båteierne og resterende ved refusjon mva. Hele refusjonsbeløpet er tilbakeført prosjektet, så dette blir korrigert ved årsavslutningen. Vi har ved årsskiftet ikke solgt alle båtplassene, så prosjektet er så langt betalt med 500 000 i innskudd fra båteiere og 5.000.000 med refusjon mva.

Forslag til vedtak:

"Foreløpig regnskap pr 31.12.2015 viser et netto driftsresultat på minus kr. 785.045 for Bodø Havn mot et budsjett på minus kr. 270.000. Ordinært resultat er på kr. 714.955 mot et budsjett på kr. 1.230.000. Bodø havnestyre tar foreløpig regnskap til orientering.

Bodø havnestyre tar foreløpig investeringsregnskap pr 31. desember 2015 til orientering."

Sak 12/2016 Havnesamarbeid Nord-Norgelinjen

I forbindelse med at regjeringen i januar 2015 la frem sin havnestrategi ble det også lansert en tilskuddsordning med følgende mål: «Regjeringen ønsker at det utvikles samarbeidsløsninger mellom havner som kan legge til rette for helhetlige og konkurransedyktige transport- og logistikkonsepter». For å stimulere dette blir det opprettet en tilskuddsordning med en ramme i 2015 på 10 millioner kroner, en ordningen som administreres av Kystverket. Ordningen videreføres for 2016 og søknadsfristen for nye midler er satt til 30. november 2015.

Bodø Havn, Tromsø Havn og Lødingen Havn sendte inn en søknad 30. november 2015 på denne tilskuddsordningen, en søknad som har blitt innvilget.

Fakta om prosjektet:

- Prosjektet eiere: Bodø Havn, Tromsø Havn og Lødingen Havn
- Prosjektleder/prosjektansvarlig: Bodø Havn.
- Tilskuddssum: kr. 1.069.000
- Prosjektslutt: 30.11.16
- Ekstern konsulent: Transportutvikling AS (valgt etter anbudsprosess)

Målet med prosjektet er å sørge for en grundig og praktisk tilnærming av mulighetene for å etablere en godsrute, der hovedmålet er å legge et best mulig grunnlag for konkret oppstart av en intermodal og miljøvennlig rute.

Det skal vurderes forskjellige driftsformer, rutekonsepter, skipstyper, intermodalitet, markeder, økonomi, risiko mv. Det skal etableres kontakter med aktører som kan gjennomføre en kommersiell operasjon. Formålet med prosjektet er således praktisk/kommersielt og ikke et forskningsprosjekt.

Det er et overordnet mål at det gjennom prosjektet skal etableres et konkret beslutningsgrunnlag for å forberede kommersiell drift. Med utgangspunkt i dette skal det utarbeides en komplett forretningsplan, som kan danne grunnlag for oppstart av et intermodalt logistikkonsept, og der man på en effektiv måte kopler sammen sjøruten med Nordlandsbanen i et nasjonalt transportsystem med fokus på Nord-Norge.

Forretningsplanen skal definere et tydelig forretningskonsept, der en vektlegger:

- Utvikling av et salgbart transportprodukt
- Markedsanalyse og avtaler med store kunder/vareeiere
- Avtaler med rederi og transportaktører
- En solid forankring hos havner, myndigheter og andre aktører

En etablering av denne ruten som beskrevet vil bidra til oppfyllelse av nasjonale målsettinger knyttet til overføring av transportarbeid fra vei til sjø og bane.

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar saken til orientering."

Vedlegg 1: Søknad om tilskudd til Havnesamarbeid Nord-Norgeslinjen

Sak 13/2016 Havnesamarbeid Salten og deler av Lofoten

I forbindelse med at regjeringen i januar 2015 la frem sin havnestrategi ble det også lansert en tilskuddsordning med følgende mål: «Regjeringen ønsker at det utvikles samarbeidsløsninger mellom havner som kan legge til rette for helhetlige og konkurransedyktige transport- og logistikkonsepter». For å stimulere dette blir det opprettet en tilskuddsordning med en ramme i 2015 på 10 millioner kroner, en ordningen som administreres av Kystverket. Ordningen videreføres for 2016 og søknadsfristen for nye midler er satt til 30. november 2015.

Bodø Havn, Fauske kommune, Gildeskål kommune og Meløy kommune sendte inn en søknad 30. november 2015 på denne tilskuddsordningen, en søknad som har blitt innvilget.

Fakta om prosjektet:

- Prosjektet eiere: Bodø Havn, Fauske kommune, Gildeskål kommune og Meløy kommune
- Prosjektleder/prosjektansvarlig: Bodø Havn.
- Tilskuddssum: kr. 125.000
- Prosjektslutt: 30.06.16
- Ekstern konsulent: Transportutvikling AS (valgt etter anbudsprosess)

Som en del av prosjektet vil det også bli tatt kontakt med de øvrige kommunene i Salten, videre Værøy og Røst, samt sondere opp mot andre kommuner i Lofoten, mht. mulighet for havnesamarbeid.

Viktige element i det prosjektet vil være vurderinger av:

- Juridiske, organisatoriske og økonomiske vurderinger som beslutningsgrunnlag for havnesammenslåing, etablering av IKS og/eller fellesfunksjoner.
- Sammenslåing av havner.
- Etablering av felles administrative funksjoner.
- Avtaler om felles utnyttelse av infrastruktur.

Hovedmålet med prosjektet er å gi et best mulig grunnlag for hver av de deltagende kommunene til å kunne ta en beslutning om formalisering av havnesamarbeid, og i hvilken form et eventuelt samarbeide med Bodø Havn kan se ut for den enkelte kommune. Formaliseringen av et slikt samarbeid vil være gjenstand for saksbehandling i Bodø Havns og den aktuelle kommunes formelle organer.

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar saken til orientering."

Vedlegg 2: Søknad om tilskudd til Havnesamarbeid Salten og deler av Lofoten

Sak 14/2016 Prosjektrengskaper

For å gi en kort presentasjon over noen av våre prosjekter som er gjennomført eller under gjennomføring har vi laget følgende oversikt til havnestyret.

Sandkaia / Mathavna.

Prosjektet har tidligere vært presentert flere ganger i havnestyret. Startet allerede i 2012 ved arbeid om renovering av det gamle gatekjøkkenet. Bodø Havn forvaltet området til parkering samt utleie til gatekjøkken. Gav ca 700.000 i leieinntekter i året. Bodø Havn var klar til riving av eksisterende bygg i 2012, hvor vi ble utfordret til å tenke alternativt nybygg. Det ble laget en konseptkonkurranse, og vinner ble kåret i 2013.

- Kostnader i 2013 er knyttet til:
Konsept – utforming av konkurranse, annonsering, utvelgelse av vinner.
Boarch – tegninger, møter og presentasjoner av bygg.
Kommunen – reguleringsplaner, detaljplaner, søknader
Andre – Norconsult (beregninger), advokater (kontrakter), utkjøp gatekjøkken
- Kostnader i 2014 er knyttet til:
Konsept – kostnadsoverslag, retusjering bilder, presentasjoner
Boarch – tegninger, møter, presentasjoner av bygg, nye tegninger for godkjenning kommunen
Kommunen – detaljplaner
Andre – Rambøl (beregninger) Riktig Spor (montasje)
- Kostnader i 2015 er knyttet til:
Konsept – Ny konkurranse for valg av arkitekt (innspill om «smykke» fra kommunen), bygganalyse
Snøhetta – tegninger, møter, presentasjoner av bygg, nye tegninger for godkjenning kommunen
Revegetering – steinlegging for ferdigstillelse av uteareal lik kulturkvartalet
Andre – advokat (kontrakter)

Da er ikke interne timekostnader og reiser tatt med:

År	Beløp	Konsept	Boarch	Snøhetta	Kommunen	Revegetering	Andre
2015	1 335 775	247 180	0	784 679	0	295 384	8 531
2014	901 173	62 001	809 888	0	16 050	0	13 234
2013	1 084 661	62 606	677 172	0	89 560	0	255 322
	3 321 608	371 787	1 487 060	784 679	105 610	295 384	277 087

Prosjektet har vært flere ganger oppe til orientering i styret, men fremdrift og utfordringer på godkjenning av bygg. Investeringsprosjektet er finansiert via lånemidler i investeringsbudsjettet og var tenkt betjent ved leieinntekter når bygget var ferdig.

Nord-Norgelinjen. Se egen sak.

Prosjektet er i driftsbudsjettet som utviklingsprosjekt og ikke i investeringsbudsjettet. Frem til nå er prosjektet i hovedsak finansiert over drift, men vi har nå fått kr. 1.069.000 i tilskudd fra Kystverket for finansiering av prosjektet videre som en del av havnesamarbeid. Fem til nå har prosjektet vært finansiert med midler fra Tromsø Havn, Lødingen Havn og Bodø Havn med 1/3 hver. Prosjektet har så langt belastet Bodø Havn med kr. 70.000

Havnesamarbeid i Salten. Se egen sak.

Prosjektet har en ramme på kr. 125.000 og blir finansiert av tilskudd fra Kystverket som en del av havnesamarbeidsmidler de gir ut. Prosjektet er nettopp startet, og har så langt ikke belastet Bodø Havn med noe ut over søknadsarbeid.

Rønvika Havn og Marina.

Prosjektet er ferdigstilt. Var oppstart i 2013, og del en ferdigstilt sommeren 2014. 299 båt plasser og 120 boder. Prosjektpris i 2014 ble på kr. 54.000.000. Plassene ble finansiert med kr. 31.000.000 i innskudd fra kunder og kr. 23.000.000 i lån. Her er 294 plasser utleid. Som sikring av anlegget ble det i 2015 investert i en bølgedemper med 22 nye plasser. Her er halvparten utleid. Denne ble finansiert med refusjon mva. og innskudd fra nye kunder. Arbeidet videre er å få leid ut de siste 16 båt plassene og de 9 bodene som er igjen. Det er nå startet en markedsføringskampanje for utleie av bodene.

Vi får i dag leie på kr. 1.800.000 i årlig leie for disse båt plassene og bodene. Finanskostnader på ovennevnte lån er kr. 1.000.000 i året (40 år). I tillegg er det noen løpende driftskostnader, men prosjektet er lønnsomt.

Torgkaia

Et prosjekt som også har løpt noen år. I siste bystyre ble prosjektet vedtatt gjennomført, hvor finansieringen nå blir tatt av Bodø kommune, men gjennomføres av Bodø Havn. Vi har hatt prosjekteringskostnader i 2014 (kr. 472.182) og 2015 på (kr. 293.628), til sammen kr. 765.810. 50 % av kostnadene i 2014 er finansiert av EU-prosjektet LO-PINOD, mens rest 2014 og 2015 er finansiert over investeringsbudsjettet til Bodø Havn.

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar saken til orientering."

Sak 15/2016 Styringsparametere

Havnestyret har bedt om oversikt over mulige styringsparametere for tettere oppfølging av den økonomiske utviklingen i Bodø Havn. De vanligste økonomiske nøkkeltallene for bedrifter er vanligvis tilknyttet:

- Rentabilitet,
- Likviditet,
- Finansiering,
- Soliditet.

Regnskapet til Bodø Havn er atypisk andre bedriftsregnskaper slik at noen av disse nøkkeltallene ikke nødvendigvis gir den styringsinformasjonen som styret ønsker.

> Rentabilitet:

- Bedriftens evne til å skape overskudd eller avkastning på investert kapital.
Nøkkeltallet beregnes som resultat (driftsresultat + renter) delt på gjennomsnittlig total kapital. For Bodø Havn vil resultatet inneholde avdrag og ikke avskrivninger. I tillegg er resultatet inklusiv overføring fra ANS Bodøterminalen. Disse overføringene er vi avhengige av for å få positivt resultat i Bodø Havn. Ved fratrukk av denne posten vil rentabiliteten bli negativ. I tillegg er ikke gjennomsnittlig total kapital rett, siden resultatet da burde inkludere ANS Bodøterminalens total kapital også inn i beregningsgrunnlaget.

> Likviditet:

- Bedriftens betalingsevne.
Bodø Havn har ikke kassekreditt eller byggelån. Vår likviditet er knyttet opp mot driftskontoen og kundefordringer. All inngående fakturaer er leverandørgjeld. Dette gjelder også investeringene. Betaling av investeringene gjøres ved porsjonsvis opptrekk av langsiktig lån i KLP, og utbetales etter fremdrift i prosjekter. Løpende drift dekkes av leieinntekter, men det er ikke skiller på dette i regnskapet. Alle investeringene som gjennomføres ligger i et eget investeringsregnskap, og kommer inn i årsregnskapet ved årsoppgjøret. Likviditetsgraden vil derfor svinge mye fra måned til måned, og ikke gi et rett bilde av betalingsevnen vår.

> Finansiering:

- Anskaffelse og anvendelse av kapital er et nøkkeltall for vise hvordan selskapet er finansiert.
Normalt bør anleggsmidler og deler av omløpsmidler (varelager etc.) være finansiert med langsiktig gjeld, da denne ikke er lett omsettelig. Bodø Havn har ingen varelager, men har positiv arbeidskapital (omløpsmidler > kortsiktig gjeld), som tilsier at anleggsmidlene i balansen er finansiert med langsiktig gjeld og egenkapital.

> Soliditet:

- Egenkapitalprosent.
Viser andelen av egenkapital i forhold til bedriftens totale verdier. Dette er en statisk vurdering, og gir et bilde på soliditeten ved årsskiftet. Den reelle egenkapitalen vil kunne vises hvis alle verdier vurderes til markedspris i stedet for bokførte verdier.

Ovennevnte nøkkeltall er i utgangspunktet relativt lett å lage, men vi er usikre på om det gir rett styringsinformasjon til havnestyret.

Følgende nøkkeltall foreslås derfor ut fra Bodø Havns særegenhet:

> Antall skip / anløp.

- Vi viser i regnskapsrapporten oversikt over antall anløp av skip hver måned, samt utviklingen av brutto tonnasje på disse. Det gir en indikasjon på hvilke inntekter vi kan forvente fremover, og kan gi godt innspill i forbindelse med budsjettdiskusjoner om økninger av pris/intervaller på beregningsgrunnlagene.

> Oversikt over leieforhold i bygg.

- Vi kan lage en oversikt over antall m² bygg vi har, men gjennomsnittlig m² pris og utleiegrad. Kan gi gode innspill til aktiviteter for merutleie, økte inntekter på eksisterende bygg etc.

> Oversikt leieforhold arealer.

- Vi kan lage en oversikt over antall m² utearealer vi forvalter, med utleiegrad og gjennomsnittlig m²-pris. Kan gi gode innspill til aktiviteter for merutleie, økte inntekter på eksisterende arealer og fokus på merutleie.

> Anløpsregnskap.

- Anløpsavgiften er den eneste avgiften vi har, og skal være selvfinansierende. Denne skal ha en etterkalkyle en gang i året, slik at anløpsavgiften kan justeres. Skal være i 0 over en 3-5 årsperiode, som tilsier at hvis man går med overskudd ett år, kan den reduseres året etterpå. Dette vil være en årlig oppfølging som presenteres til havnestyret.

> Forvaltningsregnskap.

- En del av aktivitetene til havnen er forvaltningsoppgaver. Denne aktiviteten medfører en del kostnader, og noen inntekter. Det kan lages et forvaltningsregnskap som presenteres til havnestyret.

> Sjørelaterte aktiviteter.

- Grovt sett er 1/3 av inntektene i Bodø Havn fra sjøaktiviteter, mens 2/3 av kostander er knyttet til drift og vedlikehold av infrastruktur tilpasset denne aktiviteten. Det kan lages et oversiktsregnskap som viser fordelingen mellom inntekter og kostander på disse aktivitetene.

Alle ovennevnte alternativene kan lages, og kan gradvis innføres i forbindelse med regnskapsrapporteringen til havnestyret.

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre ber administrasjonen om at følgende styringsparametere lages for fremleggelse til havnestyret fremover:

- *Antall skip og bruttotonnasje på månedlig basis*
- *Totalt areal bygg, samt utleiegrad og gjennomsnittlig leiepris*
- *Totalt uteareal, samt utleiegrad og gjennomsnittlig leiepris*
- *Anløpsregnskap for årlig etterkalkulasjon*
- *Forvaltningsregnskap, med inntekter og kostnader for forvaltningsoppgaver*
- *Sjørelatert regnskap, med oversikt over inntekter og kostnader knyttet til drift og vedlikehold av infrastruktur for sjørelatert aktivitet.*

Styringsparametere kan innføres gradvis, men skal være operativt før budsjettmøtene til høsten."

Sak 16/2016 Styreseminar, strategisamling- og studietur

Styreseminar:

Bodø kommune v/ ordfører har invitert styrene i de kommunale foretakene til et heldags styreseminar. Hele styret i Bodø Havn er invitert til å delta.

Dato er avtalt til 26. mai 2016. Kommer tilbake til mer informasjon forut for arrangementet.

Strategisamling og studietur:

Styreleder og havnedirektør har diskutert muligheten for å arrangere en kombinert strategisamling og studietur for havnestyret og ledergruppe.

For administrasjonen starter planleggingen for fullt så legges det opp til en diskusjon i havnestyremøtet om følgende hovedpunkter:

- Tidspunkt og antall dager
- Opplegg
- Forslag til steder/havner å besøke

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar saken til orientering."

Sak 17/2016 Eksklusivitet m.h.t. laste og losseoperasjoner for gods.

Registrerte havnearbeidere har fortrinnsrett til laste- og lossearbeid i europeiske havner, hjemlet i ILO-konvensjon 137, ratifisert av Norge i 1974. Den har til hensikt å sikre anstendige lønns- og arbeidsforhold i havnene.

En dom i Arbeidsrettens 8. oktober 2014 har gitt operatører (leietakere i en havn) som har en «eksklusivitet» rett til å operere på et område kan benytte egne ansatte til lasting og lossing. Dvs. at en leietaker i en havn, som f.eks. Nor Lines som i havnen har eksklusiv rett (leier) arealer opp mot kai, kan benytte egne ansatte til lasting og lossing av egne skip og ikke Losse- og lastearbeidere (som er organisert i LO forbundet Norsk Transportarbeiderforbund).

Med basis i dette tok leietakere i Bodø havn, Nor Lines og SB Transport, kontakt med Bodø Havn for å diskutere mulighet for eksklusiv rett til å operere i vår havn også.

Administrasjonen har hatt flere møter med både Nor Lines og SB Transport, kontaktet andre havner slik som Borg, Bergen, Ålesund, Trondheim og Tromsø, vår advokat m.fl. De havnene som har innvilget eksklusivitet til sine leietakere informerer om at forholder seg til ILO konvensjon 137, men at Arbeidsrettens dom av 8. oktober 2014 da gir mulighet til eksklusivitet for leietakere på et område disse kan benytte egne ansatte til lasting og lossing.

Før administrasjonen kunne gi en anbefaling til havnestyret mht. hvorvidt eksklusivitet for Nor Lines og Linco Frakt kunne innvilges eller ikke, så har det blitt fattet et vedtak i vårt eierorgan Bodø bystyre som kan påvirke Bodø Havns mulighet til å innvilge leietakere eksklusivitet.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

Bystyrerepresentant Svein Olsen (R) innga en interpellasjon (skriftlig spørsmål til ordføreren) til Bystyremøtet 11. februar med tittel:

- *«ILO 137 og havnearbeidernes fortrinnsrett til losse- og lastearbeid.»*

Men i selve Bystyremøtet så ble interpellasjonen innlemmet i en følgende Bystyresak:

- *«PS 16/18 Anskaffelser Bodø kommune - tiltak mot sosial dumping.»*

Følgende punkt ble så vedtatt inkludert i Bystyresaken:

- *Pkt. 16. «ILO-konvensjon 137 som sikrer registrerte havnearbeideres fortrinnsrett til laste- og lossearbeid i europeiske havner, skal gjelde for Bodø havn/ Bodø Havn KF. Det åpnes derfor ikke for «eksklusiv bruksrett» for eksterne firma til Bodø havn eller deler av denne.»*

Denne beslutningen avstedkommer to spørsmål, et prinsipielt og et praktisk spørsmål:

1. Prinsipielt spørsmål:

Hvorfor ble innstilling vedtatt uten at Bodø havnestyre har vært høringsinstans?

I Bodø Havns vedtekter «§11 Havnestyrets oppgaver og myndighet» siste avsnitt, står følgende:

«Havnestyret skal være høringsinstans og avgir uttalelse eller innstilling i saker som kan ha betydning for drift og forvaltning av Bodø havn, og ellers i saker som kan ha drifts- eller samferdselsmessig betydning for havnevirksomheten i Bodø kommune når slike saker behandles av Bodø kommunes øvrige organer.»

2. Praktisk spørsmål:

Hvordan skal pkt. 16 tolkes?

- Skal ikke eksklusivitet ikke kunne vurderes innvilget av Bodø Havn selv om dette kan gjøres innenfor rammene av ILO 137, ref. dom i Arbeidsretten av 8. oktober 2014 som konstaterer at dette kan gjøres?
- Hva menes med «eksterne firma til Bodø havn eller deler av denne»? Er Nor Lines og SB Transport som er langtidsleietakere omfattet av dette?

Forslag til vedtak:

“Bodø havnestyre ber administrasjonen om å søke svar på følgende vedr. Bystyresak «PS 16/18 Anskaffelser Bodø kommune - tiltak mot sosial dumping.»:

1. *Hvorfor ble pkt. 16 vedtatt uten at Bodø havnestyre har vært høringsinstans iht. Bodø Havns vedtekter?*
2. *Hvordan skal pkt. 16 i vedtaket tolkes?”*

Sak 18/2016 Hurtigrutesaken

Hurtigruten sender, gjennom sin advokat, stadige innsynsbegjæringer til Bodø Havn som vi må besvare raskt og prosesskriv til Salten tingrett hvor vi har mer tid til å utarbeide vårt prosesskriv (tilsvar).

Dette har medført betydelig tid- og ressursbruk, særlig for økonomi- og administrasjonssjefen, men også flere andre i organisasjonen slik som havnedirektør, utviklings- og kommunikasjonssjef, driftssjef, senior rådgiver regnskap og havneoppsynet.

For å synliggjøre noe av tids- og ressursbruken for administrasjonen i denne saken så vises det til:

1. Prosessvarsel fra Hurtigruten til Salten tingrett datert 03.02.2016:
  - a. Her utarbeider administrasjonen i samarbeid med vår prosessfullmektige tilsvarende
2. Oversikt over innsynsbegjæringer fra Hurtigruten:

Innsynsbegjæringer fra Hurtigruten	Dato	Hovedtrekk
Prosessvarsel	30.09.2015	Ba om kopi av avtale vestfjordfergeleie fra 1.6.2013
Tilsvarende prosessvarsel	26.10.2015	Tilsvarende fra havnen
e-post	30.11.2015	Ba om vedlegg til Vestfjordfergeleieavtalen vedlegg 1 og 2
		Ba om avtale vestfjordfergeleie før 1.6.2013
e-post	26.01.2016	
	I	Avtale Nordland Fylkes fiskarlag
	II	Forretningsbetingelser ISPS-gebyr
	III	Saldobalanse (regnskapsspesifikasjon pr konto) 2012 - 2015
	IV	Vedtatt i havnestyret og Bodø kommune om utbygging av hurtigrutekaien samt fremtidig bruk av denne
e-post	26.01.2016	
	I	Kontospesifisert hovedbok 2012 – 2015
	II	Anleggskartotek (info om investeringer) i kaianlegg 2012-2015 herunder vedtatt av havnestyret og Bodø kommune
	III	Info om finansiering av de enkelte anlegg med oversikt over renter og avdrag
	IV	Info om planlagte, ikke påbegynte investeringer i kaianlegg
	V	Info om hvilke kaianlegg som inngår i grunnlag for beregning av kaivederlag og anløpsavgift for Hurtigruten
	VI	Sakspapirer som gjelder beregning av størrelsen på ISPS-vederlaget med basis i kommunens kostnader til etterlevelse av ISPS-regelverket
e-post	26.01.2016	
	I	Innsyn i hvor mange anløp det var på de enkelte kaiene i havnene i 2015. For terminalkaien ber vi dette deles opp slik at det angis antall anløp på den delen som er utenfor ISPS, og den delen som er innenfor.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

	II	Innsyn i totale kaivederlag havnen har belastet for hver av havnens kaier i 2015, sortert med samlet kaivederlag per kai. For terminalkaien bes dette deles opp med skille på den del Hurtigruten bruker og resten av kaien
	III	Oversikt over alle skip / båter som har lagt til ved terminalkaien i 2015, der det skilles mellom den delen Hurtigruten bruker og den andre delen.
	IV	Kopi av alle fakturaer for ISPS-vederlag som er utstedt ved anløp ved terminalkaien for 2015, hvor det skilles mellom den delen Hurtigruten bruker og den andre delen.
e-post - klage til fylkesmannen	04.02.2016	Klage på avslag på innsyn
Prosessvarsel 08.02.2016	08.02.2016	Nytt prosessvarsel fra Hurtigruten
e-post	09.02.2016	Utdypende forespørsel
	I	Ønske om PFD-dokument blir konvertert til excel for bedre bruk.
	II	Epost 1 - II - oversikt over hvilke fakturaer, og rederier de gjelder.
	III	Bekreftelse på at klage er videresendt Fylkesmannen
e-post	10.02.2016	Innsyn i alle skip/båter som omfattes av fiskarlagsavtalen
e-post	18.02.2016	Ny innsynsbegjæring
	i	Oversikt over anløp etter skipstype til Bodø Havn for perioden 2011-2015. Vi ber om at spesifikasjonen identifiserer hvilken kai de ulike skipstypene har anløpt.
	II	Kalkyle for prissetting av følgende tjenester i Bodø Havn: Kaivederlag og ISPS-gebyr (har tidligere mottatt kalkyle for ISPS, men denne skal nå spesifiseres pr skip
	III	Hovedbok i Excel-format for årene 212 - 2015
	IV	Alle transaksjoner pr kunde i Excel-format (kundereskontro) for årene 2012-2015
	V	Saldobalanser i Excel format
	VI	Investeringsregnskaper i Excel format
e-post	25.02.2016	Oversikt over anløp etter skipstype for 2011 - 2015 med spesifikasjon over hvilken kai de har anløpt.
e-post	25.02.2016	
	I	Avdelingsregnskaper for Bodø Havn for perioden 2011 - 2015Dersom avdelingsregnskaper ikke lar seg oppdrive snarlig, ber vi i mellomtiden om at havnen opplyser hvorvidt kodene i hovedboken utgjør henvisninger til avdeling, og i tilfelle ber vi om innsyn i dokumentasjon som viser hvilken avdeling de ulike kodene representerer.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

	II	I forlengelsen av våre innsynsforespørsler av 26.01.16 og 10.02.16 (fulgt opp i vedlagte e-post av i går) vedrørende oversikt over anløp til havnen generelt og Terminalkaien spesielt, ber vi om innsyn i: o En oversikt over alle anløp til Terminalkaien i perioden 2011-2015. Vi har allerede mottatt vedlagte pdf, som viser anløp til Terminalkaien i 2015. Vi ber imidlertid om at dokumentet oversendes i Excel-format. o En enklere oversikt som viser total bruttotonnasje/totalt antall anløp til Terminalkaien per år for perioden 2011-2015 (gjærne i et format lignende oversikten fra Tromsø havn som vi oversendte i vedlagte e-post av i går).
e-post	25.02.2016	Vi viser til nedenstående e-post, og særlig til anmodningen om at havnen oversender en oversikt over anløp som ligner på vedlagte oversikt fra Tromsø havn. I denne forbindelse noterer vi at også Bodø havn har publisert lignende oversikter for enkelte år. Som eksempel viser vi til vedlagte utdrag fra havnens årsmelding for 2012. Om mulig ber vi om at vedlagte oversikt oppdateres med tall for 2013, 2014 og 2015.
e-post	25.02.2016	Vi viser til tidligere innsynsforespørsler i ovennevnte sak. På vegne av Hurtigruten begjærer vi med dette innsyn i følgende ytterligere dokumentasjon: • Vi ber om kopi av fakturajournal som viser alle fakturaer for ISPS-gebyr som er utstedt for anløp ved alle kaier i Bodø havn i perioden (dvs. totalt fakturert ISPS-gebyr) for perioden 2011-2015. I den grad det er mulig, ber vi om at dokumentasjonen oversendes i Excel-format.

I tillegg opplyses det at Bodø Havn torsdag 25. februar har sendt faktura med forsinkelsesrenter for ubetalt anløpsavgift:

- Anløpsavgiften er ikke en del av Hurtigrutens stevning av Bodø Havn og det har ellers eller ikke blitt noen tilbakemelding på oversendt dokumentasjon
  - o Bodø Havn ser derfor ikke at Hurtigruten lenger bestrider anløpsavgiften
  - o Bodø Havn regner derfor med at denne dokumentasjonen er akseptert av Hurtigruten
- Bodø Havn har derfor iht. våre ordinære faktureringsrutiner sendt ut faktura med forsinkelsesrenter og forventer at denne vil bli betalt.
- Blir fakturaen mot formodning ikke betalt så vil vi starte ordinær inndrivelsesprosess som for alle utestående fordringer

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar saken til orientering."

Vedlegg 4 – Prosessvarsel 2 fra Hurtigruten

Sak 19/2016 PS 16/18 Anskaffelser Bodø kommune - tiltak mot sosial dumping

Bystyret vedtok i møtet 11. februar vedtak i følgende sak som kommunale selskaper (AS, og KF) pålegges å følge opp og tas inn i eierstyringsarbeidet:

- «PS 16/18 Anskaffelser Bodø kommune - tiltak mot sosial dumping», se vedlegg.

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar saken til etterretning."

Vedlegg 4: Utdrag Bystyreprotokoll PS 16/18 Anskaffelser Bodø kommune - tiltak mot sosial dumping

Sak 20/2016 Havnedirektørens orientering:

- Sandkaia/Mathavna status etter bystyrets vedtak
Bystyret vedtok i møte 11. februar at Bodø Havn KF ikke fikk videreført bevilgningen for Mathavna, dvs. at Bystyret sa nei til at Bodø Havn KF kan lånefinansiere Mathavna.

Administrasjonen arbeider med mulighetene for å få realisert bygget innenfor rammene av Bystyre-vedtaket med mål om følgende:

1. Sikre at våre Bodø Havn får «Return of Investment» mht. våre utviklingskostnader.
2. Unngå at vi blir må refundere AMJ-gruppen for en del av deres utviklingskostnader
3. I et forsøk på å få realisert prosjektet arbeides det med å få på plass vinnesak hvor:
  - vinn (eiers økonomi påføres ikke risiko eller større gjeldsgrad):
  - vinn (eier får realisert Mathavna og uten at verken prosjektet eller tomten privatiseres),
  - vinn (Bodø Havn berger utviklingskostnadene og sikrer fremtidige merinntekter innenfor en akseptabel risiko),
  - vinn (AMJ berger sine utviklingskostnader og får realisert Mathavna-konseptet sitt) og
  - vinn (byen blir en attraksjon rikere, positivt både for byutviklingen, befolkningen og tilreisende).

Hvis dette arbeider synliggjør en mulighet for realisering, så vil en sak forelegges Havnestyret for behandling etter at en anbefalt sondering mot eier er foretatt.

- Overtakelse Terminalkai Sør (Hurtigrutekaia)
Overtakelse fra Skanska til Bodø kommune foretatt, og nå er det operative ansvaret for kaien overtatt av Bodø Havn.
- Regnskapsmessig skille mellom forvaltning og forretning i Bodø Havn
Det vil bli nærmere redegjort for dette under havnestyremøtet, både muntlig og skriftlig.

HAVNESTYREMØTE 04.03.16

- Nor Lines – leieforhold

25. februar ble det avholdt møte med Nor Lines forhandlingsdirektør og distriktssjef vedr. reforhandling av leieavtale. Det vil bli gitt en nærmere oppdatering i havnestyremøtet.

- Seatrade Cruise Global – messe, konferanse etc. i Ft. Lauderdale, FL.

Seatrade Cruise Global (tidligere Cruise Shipping Miami) er verdens største og viktigste møteplass for den globale cruiseindustrien, med rundt 900 utstillere, 11.000 besøkende fra 125 land.

På Cruise Norways stand skal Bodø Havn også i år - sammen med ca. 25 andre havner/destinasjoner - være representert, i tillegg til cruise-agenter, attraksjoner og samarbeidspartnere. Totalt utgjorde den norske delegasjonen ca. 50 stk.

- Eiermøte

Ordfører har invitert til eiermøte for Bodø Havn 20. april 2016 fra kl. 09:00-10:30. Fra foretaket skal styreleder og havnedirektør møte.

Forslag til vedtak:

"Bodø havnestyre tar redegjørelsen til orientering."

Vel møtt :-)